

MORJE, slovensko okno v svet

dr. Irena Rejec BRANCELJ
Ministrstvo za kmetijstvo in okolje

VSEBINA

1. Ključne značilnosti
2. Ekosistemске storitve morja
3. Družbeno gospodarske storitve
4. Obremenitve morskega okolja
5. Upravljanje z morskim okoljem

KLJUČNE ZNAČILNOSTI ...1

- 46 km obale
- 403 km² teritorialnega morja
- 406 km² zaščitne ekološke cone

KLJUČNE ZNAČILNOSTI ...2

- Zmanjševanje površine morja:
 - nasipavanje rek
 - spreminjanje priobalnih ravnin zaradi človekovega delovanja
 - Koprski zaliv za več kot 4 km²

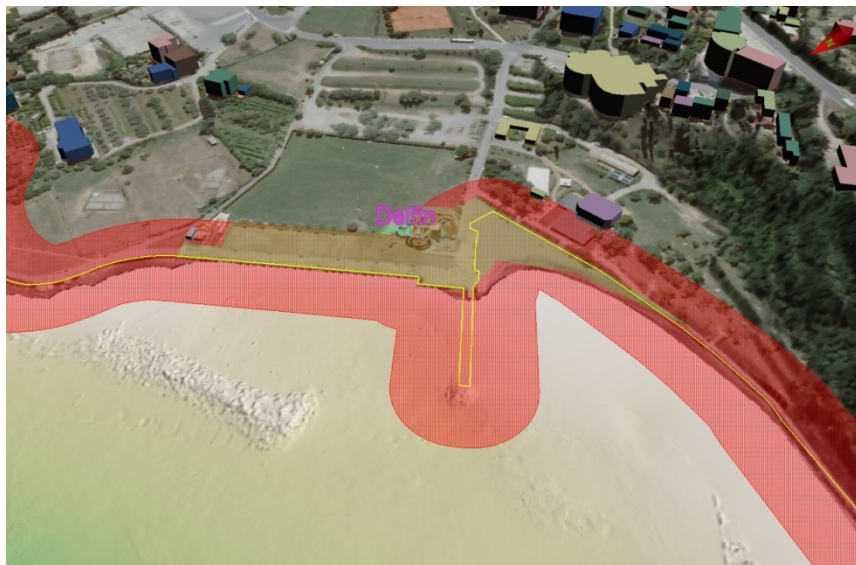

KLJUČNE ZNAČILNOSTI ...3

- Flišna obala z dvema tipoma:
 - akumulacijske ravnice
 - strma, težko dostopna obala s klifi
- Apneniška obala
 - izolski otok

KLJUČNE ZNAČILNOSTI ...4

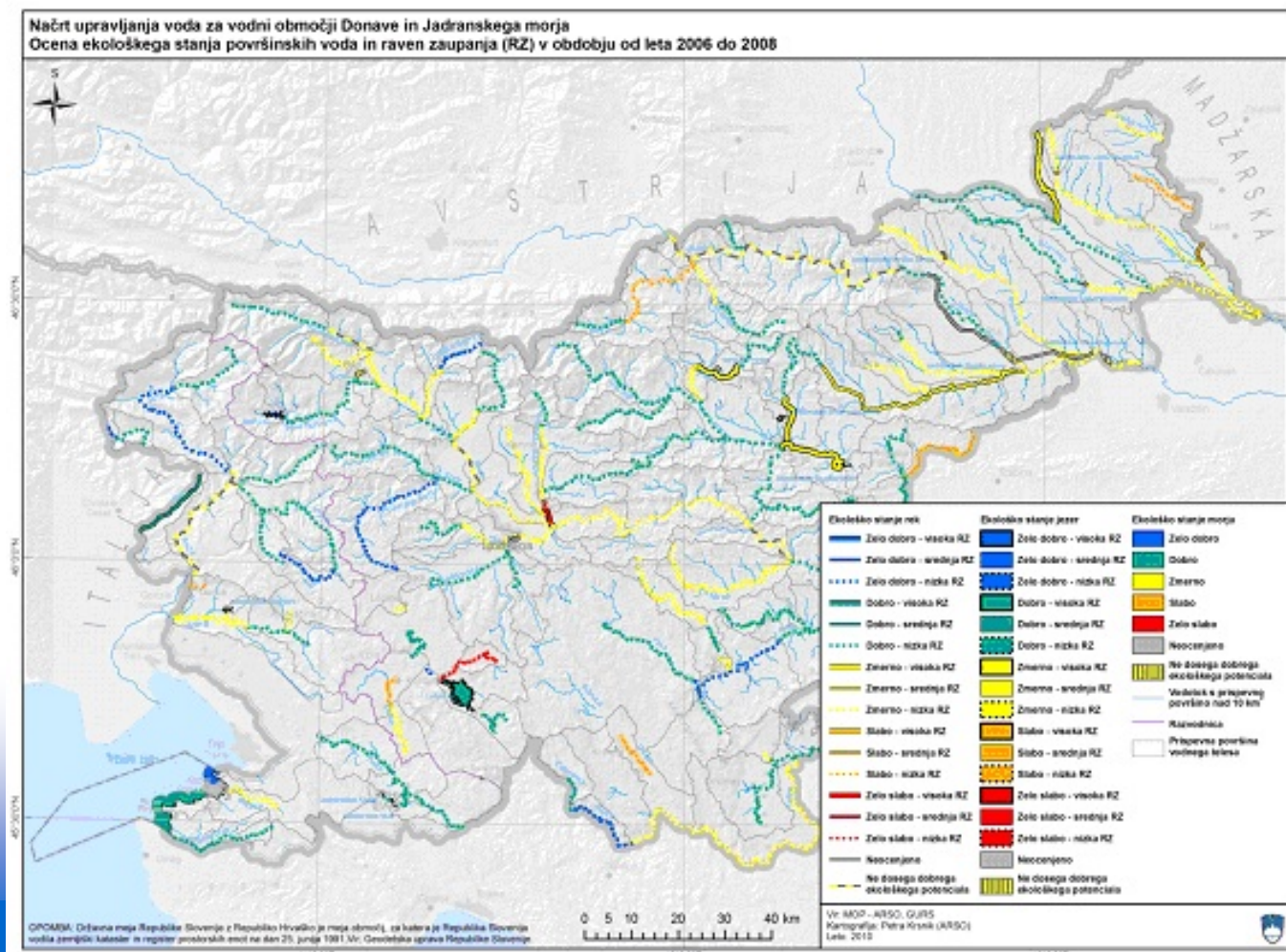
- dvig morske gladine po zadnji ledeni dobi:
 - zalivi so potopljene rečne doline
 - ostanki iz grško rimske dobe v morju

vir: Harpha sea

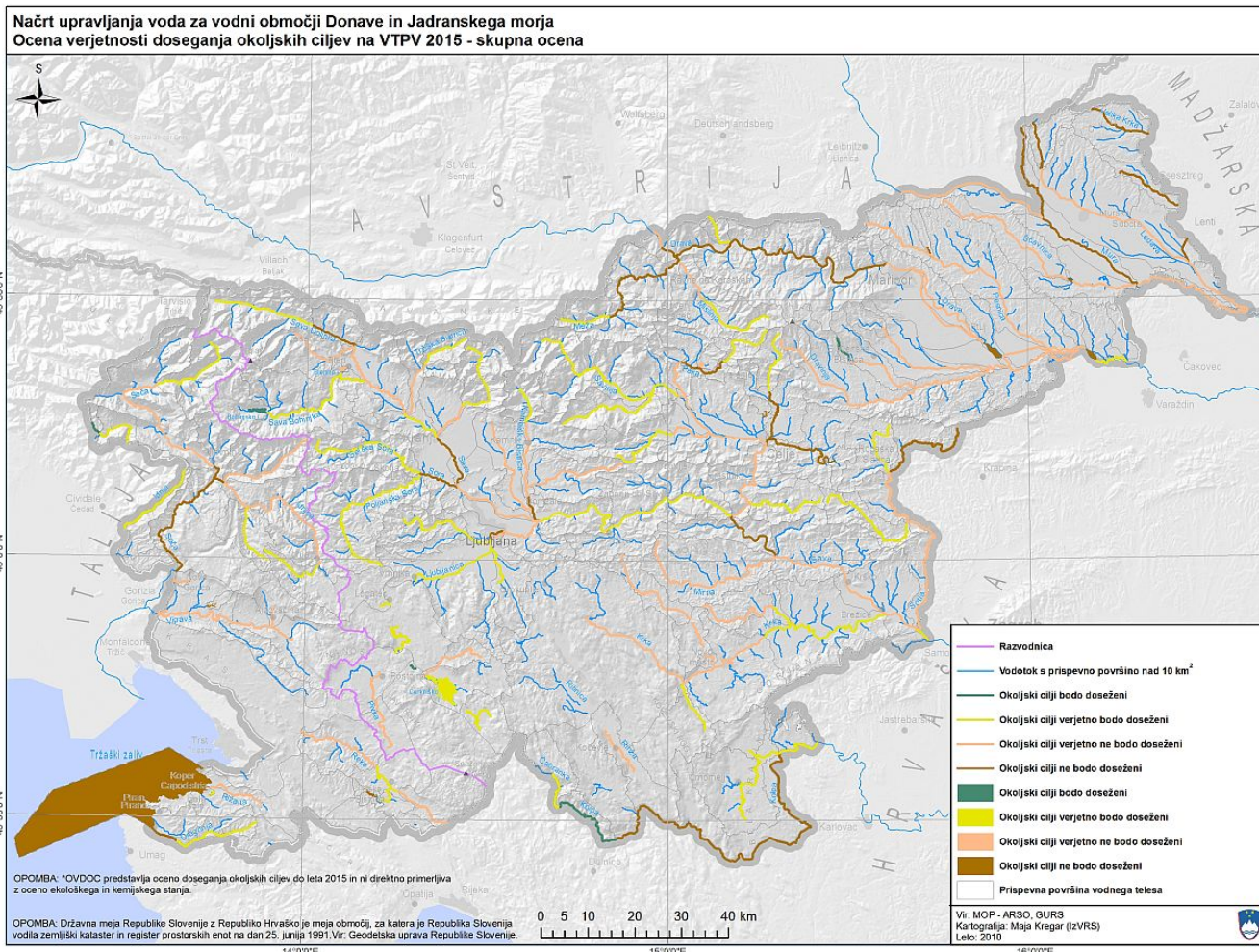
KLJUČNE ZNAČILNOSTI ...5

- Okoljska občutljivost:
 - plitvost 10 do 20 m, “podvodni Triglav” - 37,25 m
 - majhna prostornina vode - 4 km³, 37 x več od Bohinjskega jezera
 - šibki morski tokovi – 1,5 km/h

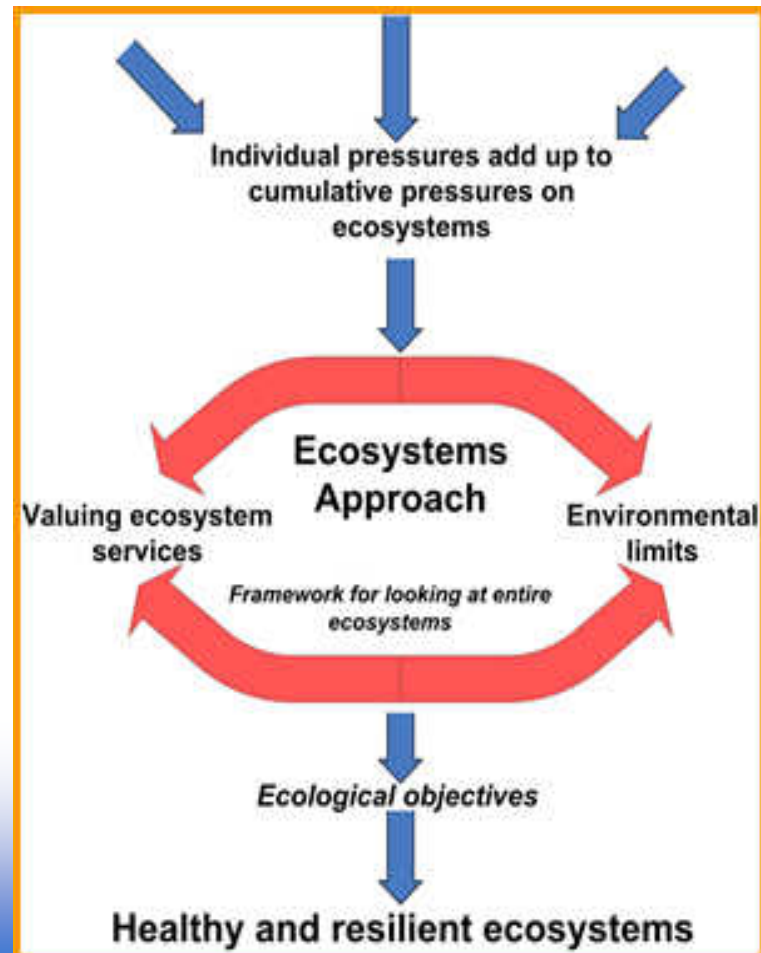
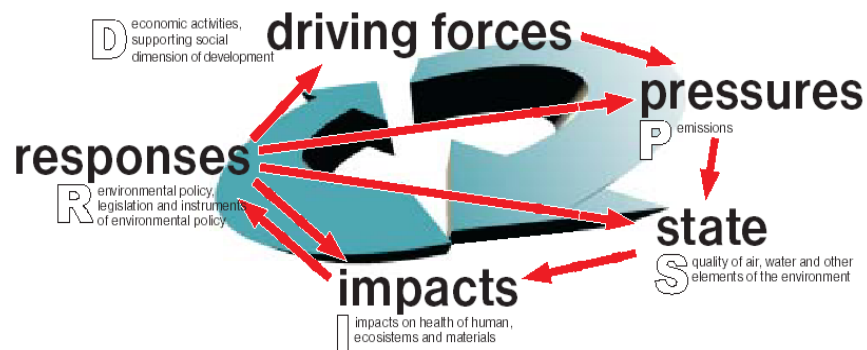
KLJUČNE ZNAČILNOSTI ...6

KLJUČNE ZNAČILNOSTI ...7

EKOSISTEMSKI PRISTOP

EKOSISTEMSKE STORITVE ...1

- dobrine in storitve od ekosistemov
- končne in posredne
- imajo značaj javnega dobra

=> ekosistemi prispevajo k materialni in nematerialni dobrobiti

EKOSISTEMSKE STORITVE ...2

- uravnavanje podnebja
- zagotavljanje morskih organizmov za prehrano (850 t rib, 205 t gojenih školjk)
- pridobivanje morske soli (2500 t soli)
- odvzemi vode (21 vodnih pravic)
- naravna zdravilišča, turizem, rekreacija
- sprejemnik očiščenih odpadnih voda

EKOSISTEMSKE STORITVE ...3

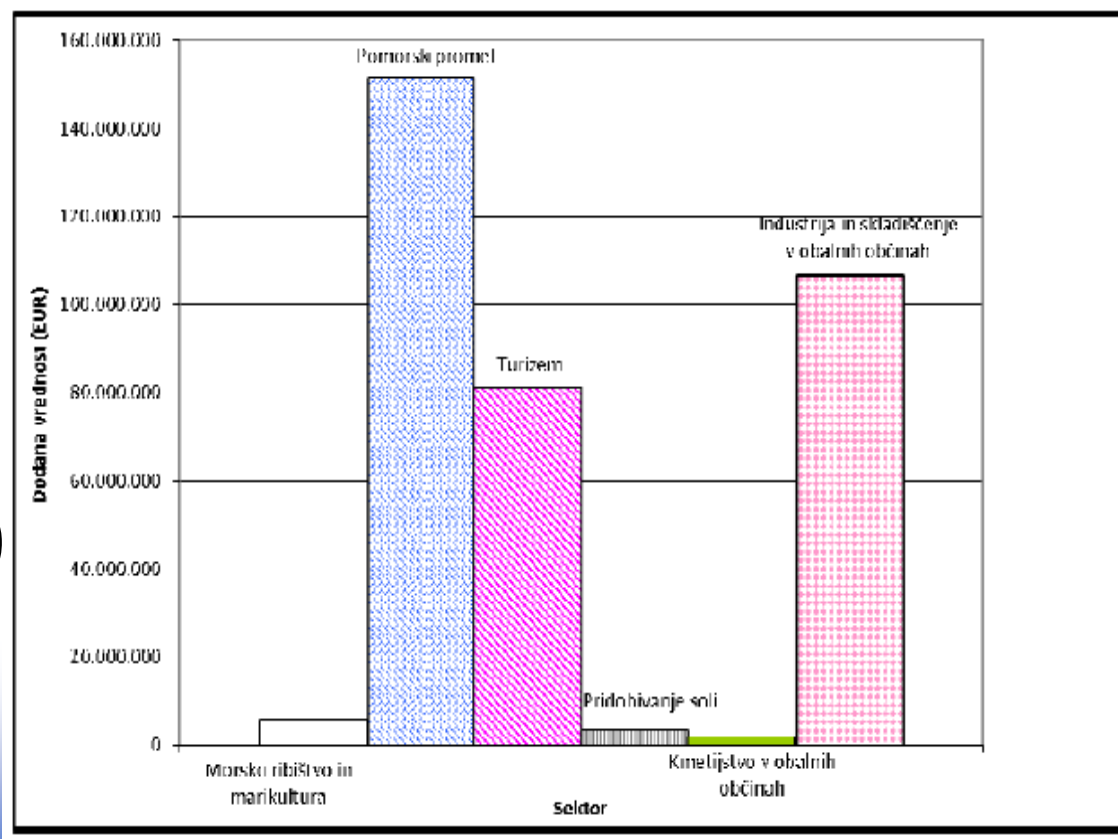
- varovana in zavarovana območja: 19 EPO, 13 Natura 2000, 11 zavarovanih
- estetska vrednost morske pokrajine
- osebno počutje
- izobraževalne storitve, opazovanje morja

DRUŽBENO GOSPODARSKE STORITVE ...1

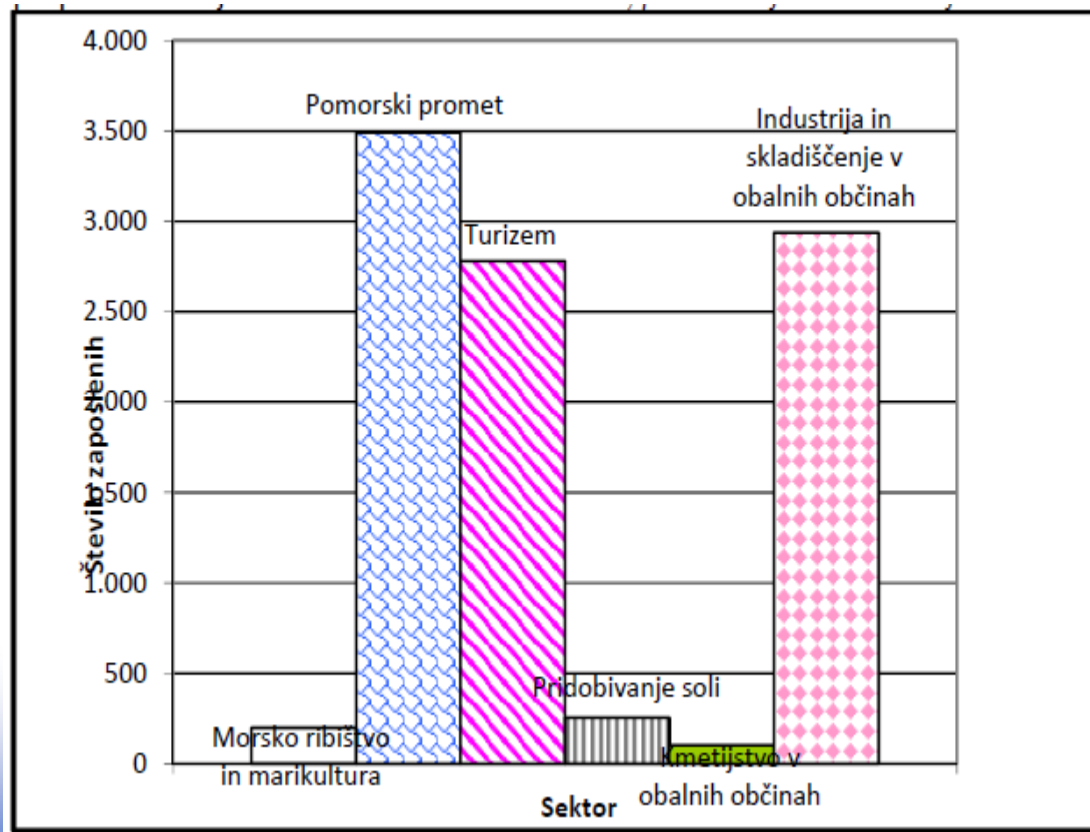
- ustvarjeno 351 mio evrov dodane vrednosti v dejavnostih po SKD
- druge dejavnosti: šport, rekreacija, izobraževanje, ohranjanje naravnih in kulturnih značilnosti, ...
- 9770 zaposlenih

DRUŽBENO GOSPODARSKE STORITVE ...2

- dodana vrednost sektorjev, 2009

DRUŽBENO GOSPODARSKE STORITVE ...3

- zaposleni po sektorjih, 2009

POMORSKI PROMET

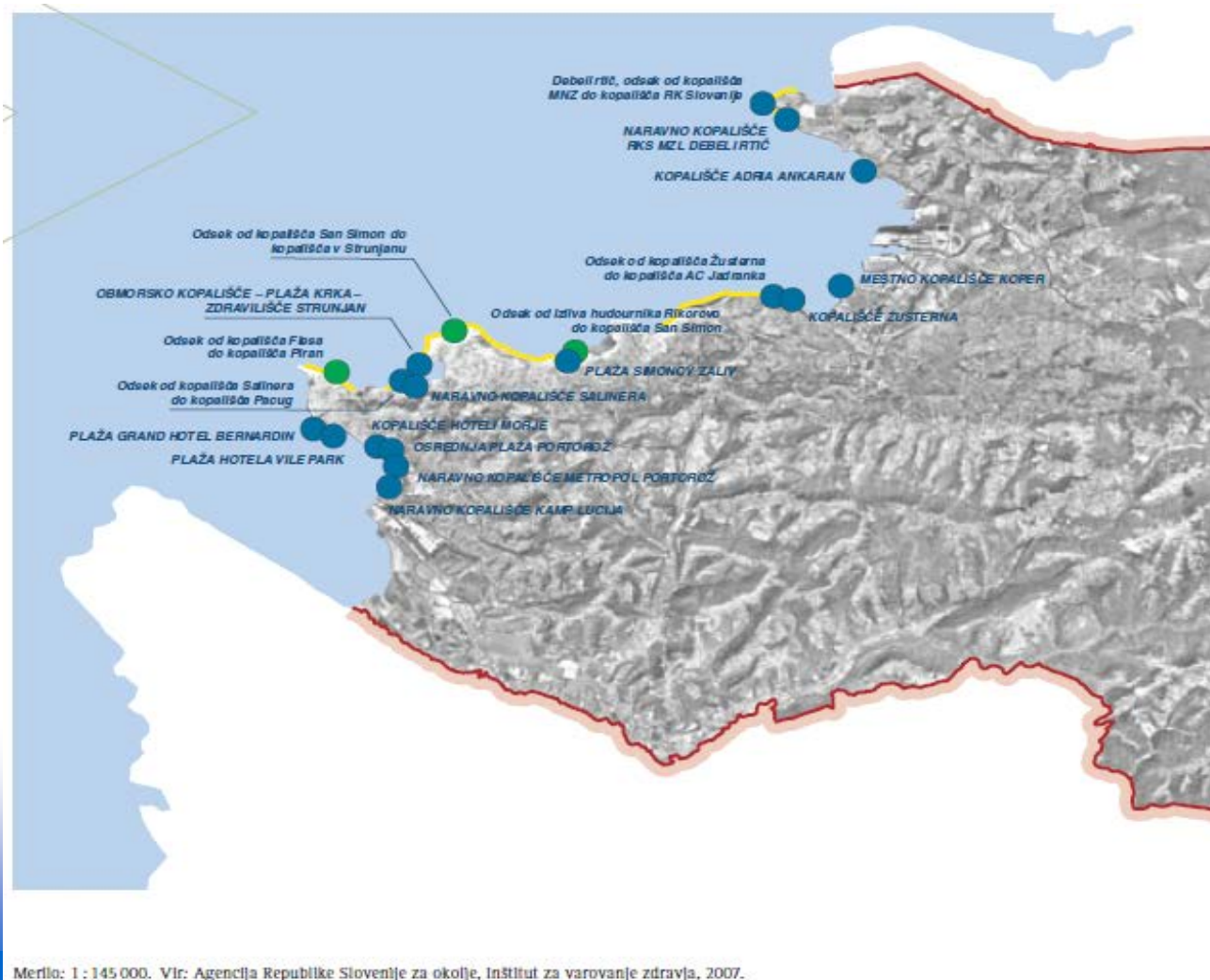

POMORSKI PROMET ...2

- posredni učinki pristanišča so skoraj enako veliki kot neposredni
- posredni učinki na zaposlenost skoraj 2x višji od neposrednih

vir: Bole, 2007

TURIZEM, KOPALNA OBMOČJA

OBREMENITVE MORSKEGA OKOLJA ...1

- Ključni štirje sektorji:
 - poselitev (66 % priključenih na JK, 63 % na ČN)
 - turizem (23 % odpadkov, 31 % pozidanih površin, hrup)
 - pomorski promet (poškodbe dna, pozidava, tujerodne vrste, incidentni dogodki, hrup, TBT) in
 - ribištvo (22 % odpadkov, izlov neciljnih vrst)

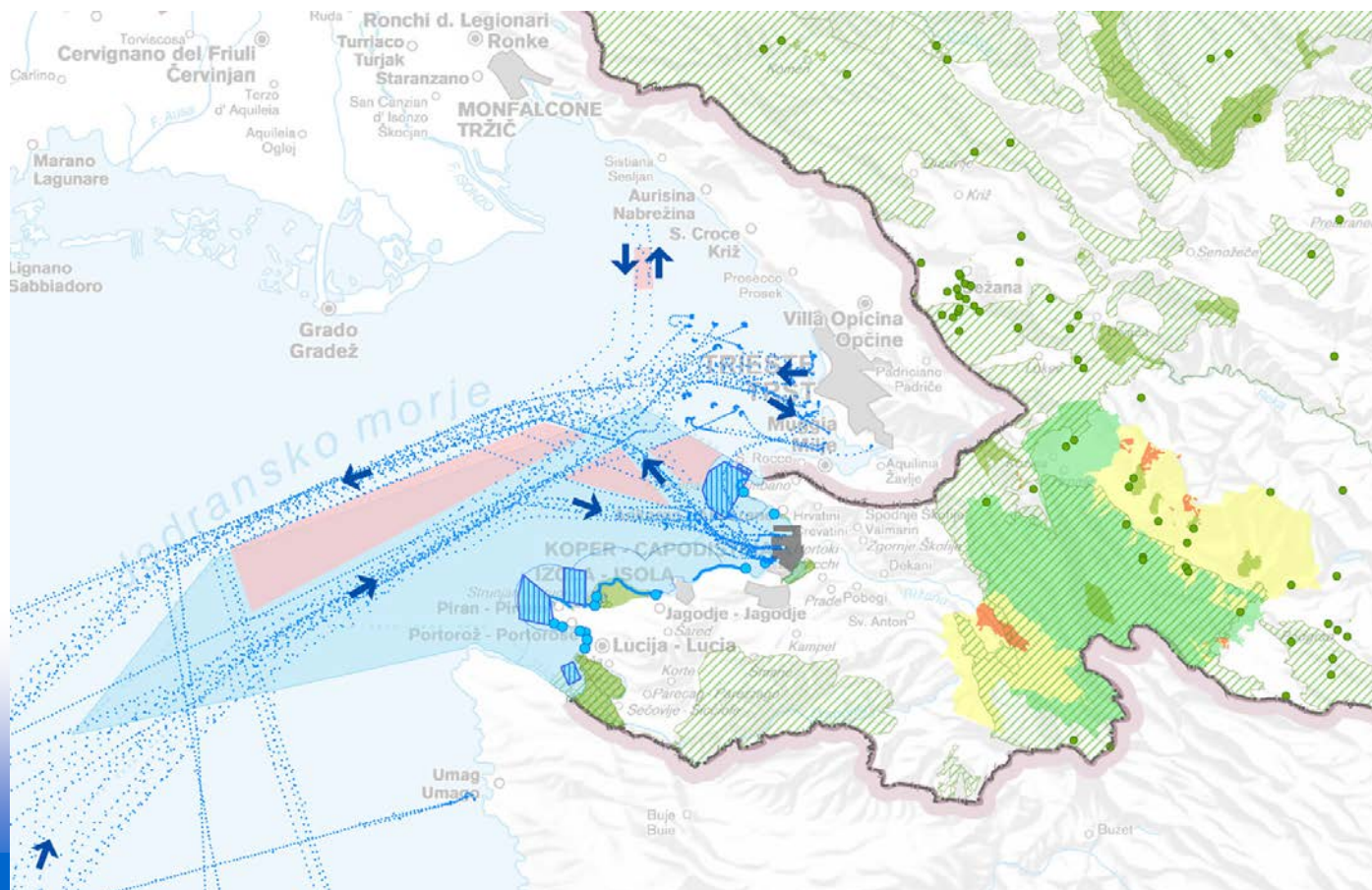
OBREMENITVE MORSKEGA OKOLJA ...2

- Obremenitve in vplivi obsegajo:
 - tujerodne vrste (več kot 50),
 - izbirno izkoriščanje vrst
 - obremenjevanje s hranili in organskimi snovmi
 - fizične izgube naravnih območij
 - fizične poškodbe morskega dna
 - spremembe toplotnega režima in slanosti

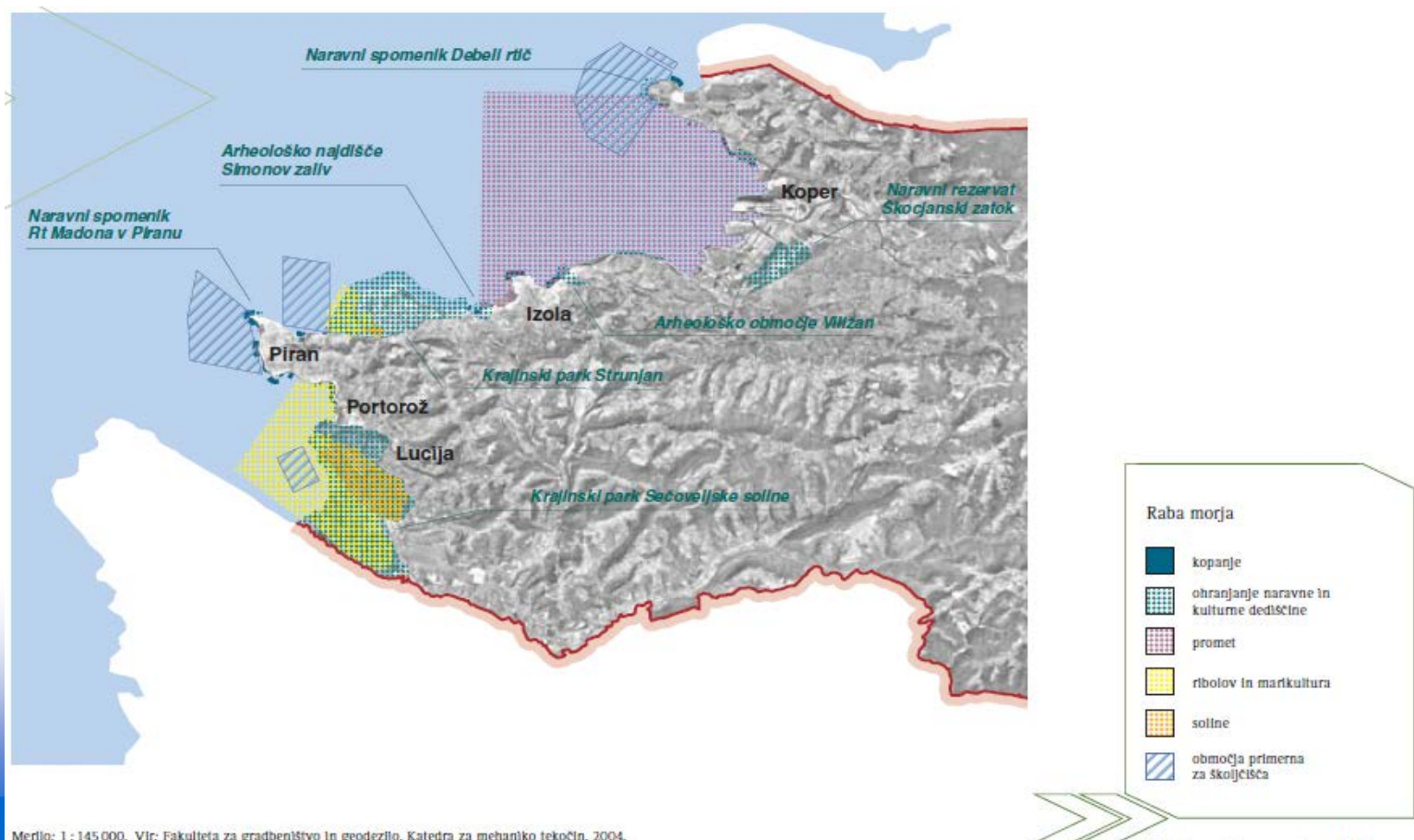
OBREMENITVE MORSKEGA OKOLJA ...3

- vnos sintetičnih snovi (PS, PNS – le nikelj)
- vnos nesintetičnih snovi
- tveganja zaradi incidentnih dogodkov
- morski odpadki
- podvodni hrup

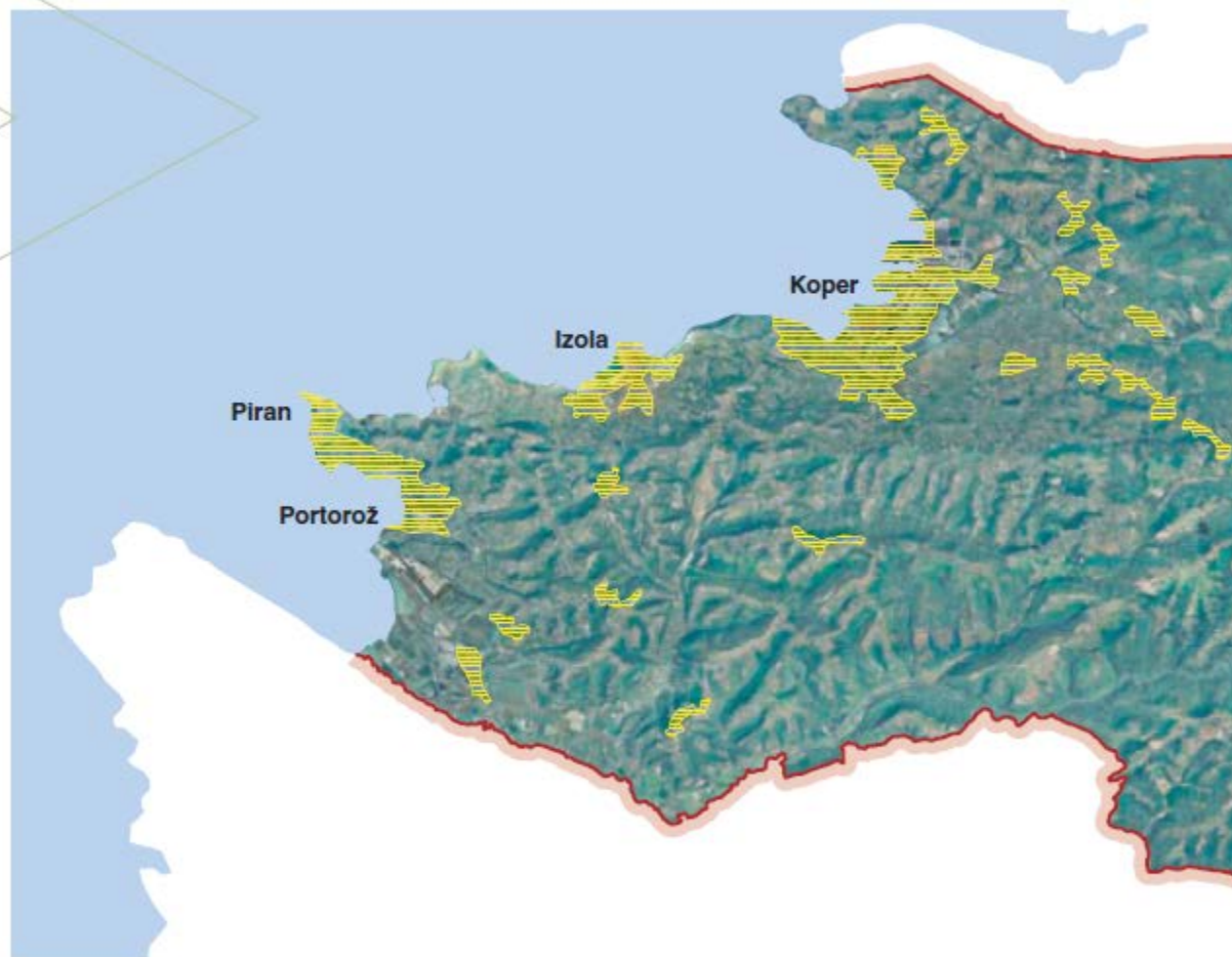
RABA MORSKEGA OKOLJA ...4

RABA MORSKEGA OKOLJA ...5

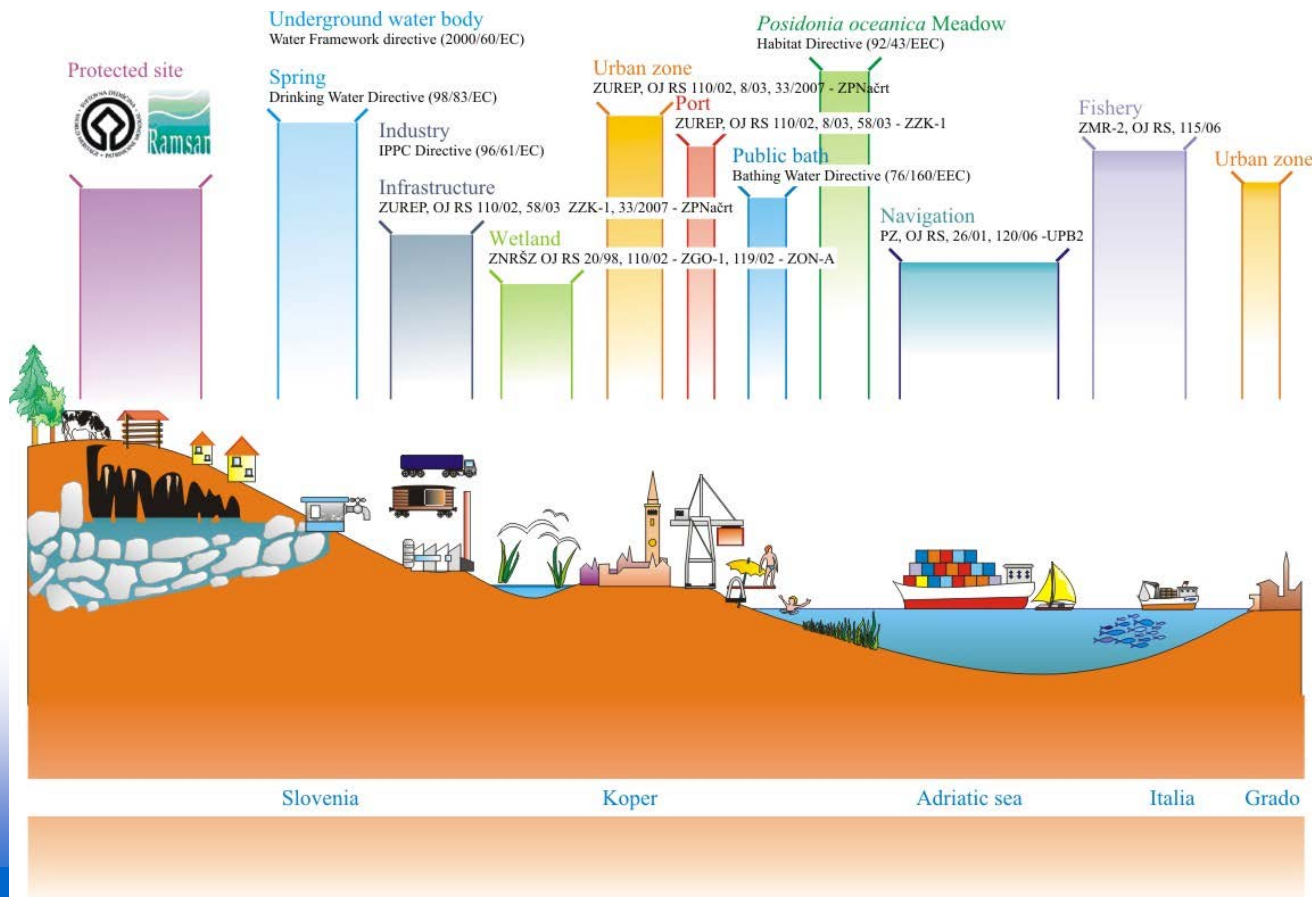
OBREMENITVE MORSKEGA

Pozidanost obale

 strnjeno pozidane površine

UPRAVLJANJE Z MORSKIM OKOLJEM

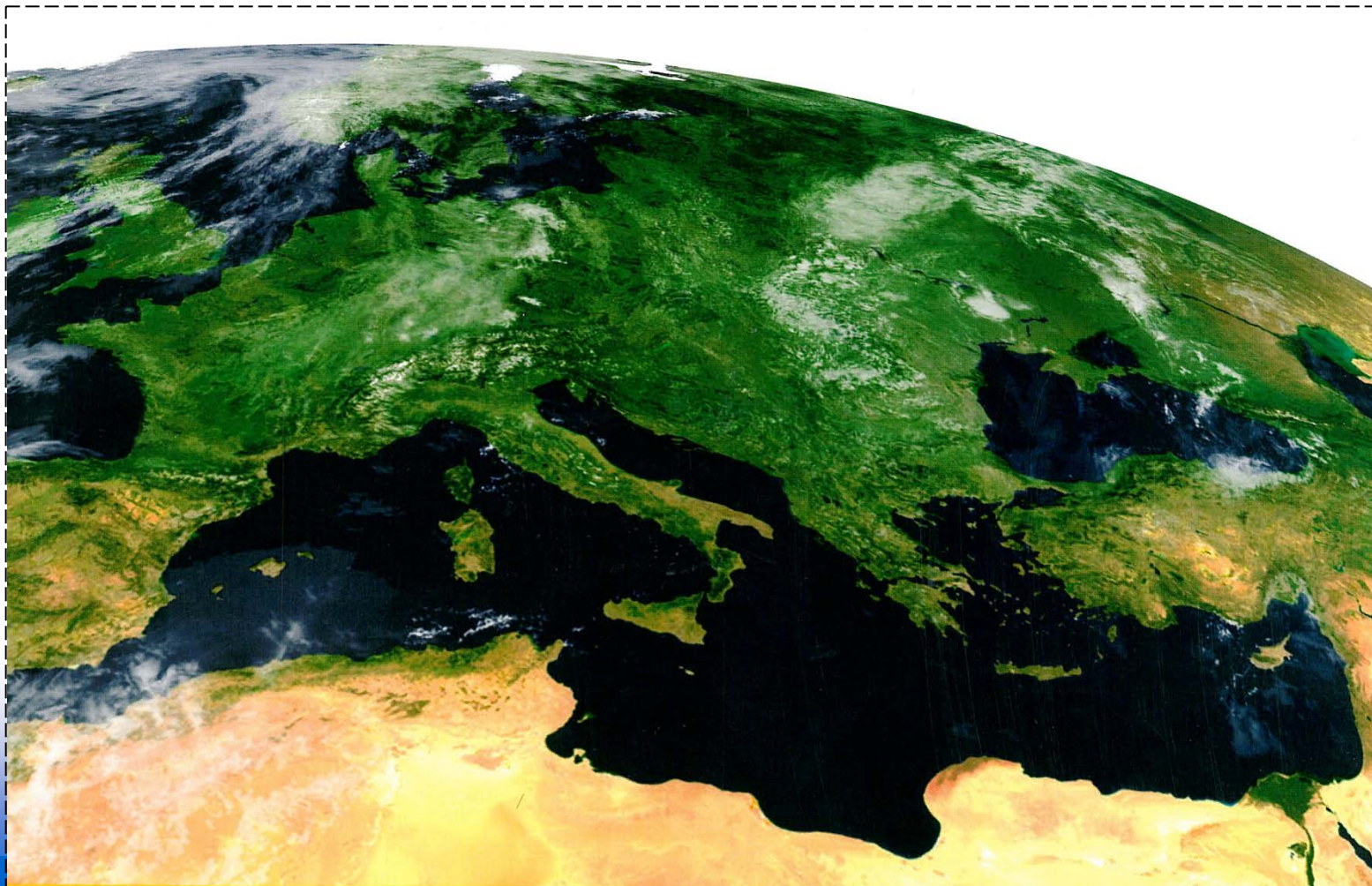
SODELOVANJE Z JAVNOSTMI

SODELOVANJE Z MEDNARODNIMI JAVNOSTMI

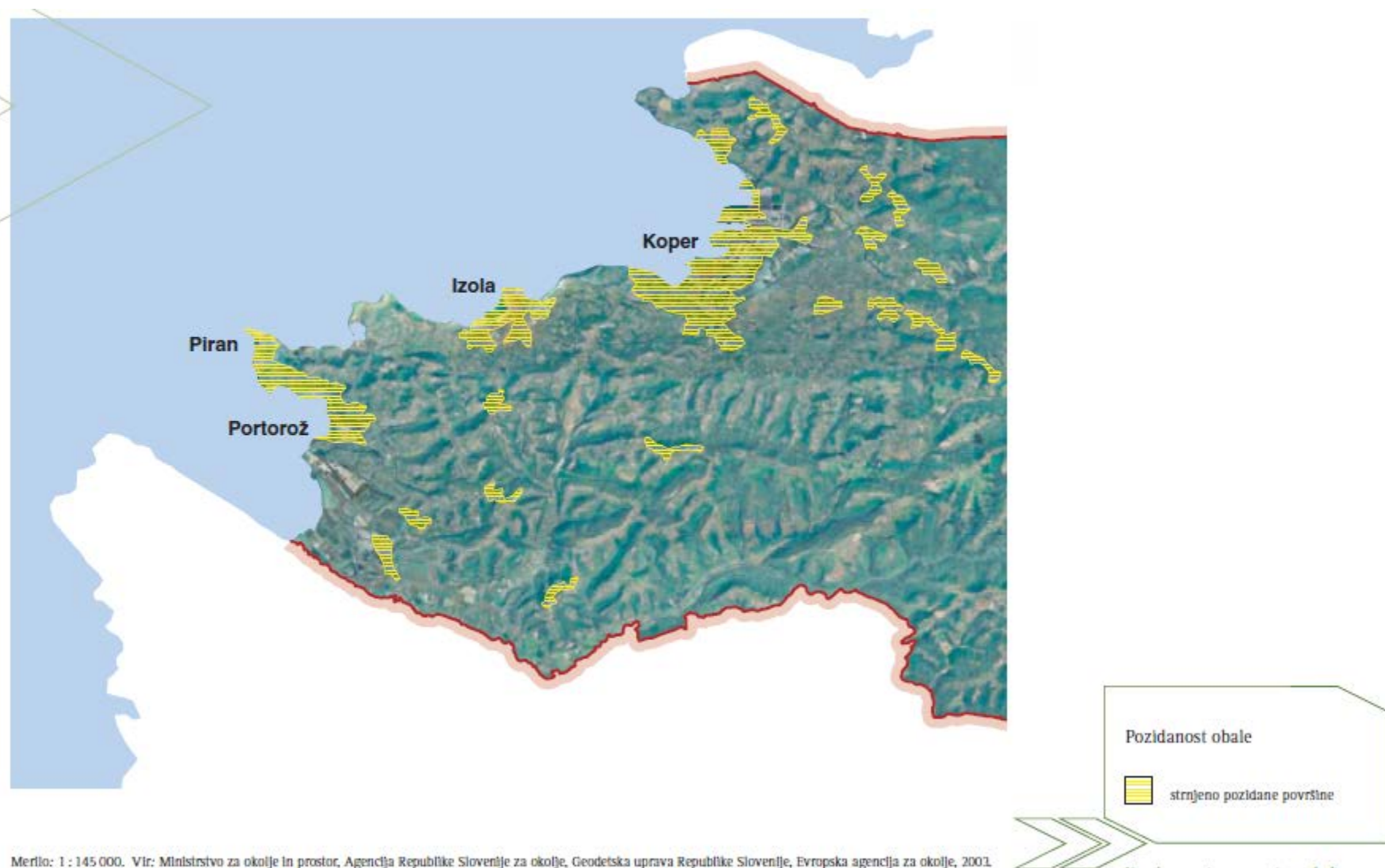

KONVENCIJA O VARSTVU SREDOZEMSKEGA MORJA PRED ONESNAŽENJEM

MORSKA PODREGIJA JADRANSKO MORJE

Hvala za pozornost!

Morje potrebuje naš glas
The sea deserves our voice